

Puntdevista 46. Què caldria fer a final de curs si no s'han assolit els aprenentatges previstos? (25/11/2018)

Perquè això succeirà en alguns casos, malgrat es posin tots els esforços per part dels docents i les famílies. Però si tots els esforços s'hi han esmerçat, es tindrà un diagnòstic personalitzat de quins són exactament els aprenentatges no assolits i també les seves possibles causes, que poden passar per manca d'esforç, coneixements anteriors mal consolidats, problemes de personalitat, etc. De la conjunció d'ambdues fonts de variables se'n podrà extreure una proposta personalitzada de recuperació.

Naturalment, la proposta personalitzada de *recuperació* – terme que solament tindrà ple sentit si en algun moment els aprenentatges en qüestió s'han adquirit – necessitarà d'activitats d'estudi i de treball aplicat, que en uns casos podran realitzar-se en un espai curt de temps però que generalment exigiran un temps més perllongat. La convocatòria de setembre es justificava precisament perquè es deixava un temps prou significatiu per poder assolir els aprenentatges no aconseguits al juny. Si aquesta proposta de "recuperació" es fixa pel mateix mes de juny (suposo que no més enllà del 30, i potser és molt suposar), molt probablement no es disposarà del temps necessari.

Es podrà dir que la pràctica demostra que al setembre els alumnes no saben més que el juny, i que es tracta d'una convocatòria perduda. Es podrà afegir que els alumnes de famílies i ambients desfavorits, majoritàriament escolaritzats en els centres públics, no tenen capacitat per organitzar-se l'estiu amb el suport necessari, que els permeti l'aprofitament acadèmic. Mentre, els centres privats i concertats fan activitats al mes de juliol que els pares poden finançar, i així els seus alumnes poden recuperar els aprenentatges pendents. Personalment no discutiré les dades que avalin les afirmacions anteriors, però la seva solució no rau en eliminar la possibilitat de aprofitar una part del llarg període de vacances estiuenques en benefici de la formació escolar del alumnes que ho necessitin, sinó en trobar les alternatives que l'afavoreixin, sigui quin sigui el seu context socio-familiar.

Els pares que gaudeixen dels recursos necessaris per finançar una necessària recuperació escolar a l'estiu són els mateixos que els tenen, o estan disposats a esmerçar-los, per a fer activitats extraescolars durant l'any, i també durant l'estiu, de manera que els seguiran aplicant a aquestes finalitats. Que els centres privats i concertats tinguin una font d'ingressos en les activitats de recuperació de l'estiu, no pot ser més criticable que el fet que també la tinguin les entitats que organitzen colònies i activitats educatives de tot tipus durant l'any i també durant l'estiu. Són activitats voluntàries, que es paguen a persones que fan una feina.

Si realment es vol afavorir als alumnes sense recursos que ho necessitin, el que s'ha de fer és organitzar en totes les escoles durant les vacances d'estiu activitats escolars personalitzades de recuperació. Ben segur que es trobaran docents disposats a treballar per aquesta finalitat, si reben la compensació econòmica corresponent. Tampoc es tracta d'un pressupost inassolible pel sistema públic d'ensenyament, advertint que les famílies que poguessin també hi podrien

contribuir. No hi ha ara manifestacions per augmentar el finançament del sistema educatiu? Dons aquest és un capítol prou important com per esmerçar-hi els recursos que calgui. Hi han pensat els organitzadors de la demanda? Això fora una autèntica mesura en benefici de la igualtat d'oportunitats per a tothom, i no la supressió de la convocatòria de setembre per a tots.

Les mesures econòmiques lògicament no són suficients. Ja es deia al començament que és necessària una avaluació personalitzada, de la qual s'ha de derivar la corresponent proposta, també personalitzada, perquè els alumnes que ho necessitin puguin assolir els aprenentatges no aconseguits durant el curs escolar. Encara que aquesta proposta no sigui una garantia plena d'èxit, sense personalització la recuperació encara serà menys abastable. El fet que a l'escola es practiqui una avaluació continua precisament permet identificar les necessitats personalitzades dels alumnes, però per ella mateixa no garanteix l'assoliment a final de curs dels aprenentatges previstos. El que facilita l'avaluació continua és que es vagin aplicant les corresponents mesures d'ajut i reforç quan es fan necessàries, reduint així el nombre de casos que necessitaran recuperació al finalitzar el curs.

Solament una darrera consideració. Quan més complexos i aplicatius són els aprenentatges, i no diguem quan arriba el moment d'adquirir els de caire competencial (vegis puntdevista 45), més temps es necessita per arribar a assolir-los, si no s'han adquirits durant el curs ordinari. És clar que sempre queda l'alternativa de fer un pla de recuperació que s'apliqui durant el curs següent, però això, a banda d'haver perdut l'oportunitat de l'estiu, encara planteja més exigències pedagògiques i organitzatives a considerar. Però, en tot cas, és l'única alternativa quan no es vol fer repetir curs.

Jaume Sarramona

(www.sarramona.net)

Nota: es poden trobar orientacions generals i específiques per àmbits sobre l'avaluació de les competències bàsiques en les tres publicacions que es mostren.

